

1

Inhoud bijeenkomst 2

- Praktijkprobleem bespreken
- Onderzoeksdoel formuleren
- Onderzoeksvragen (hoofdvraag met deelvragen) formuleren
- Literatuur zoeken

2

Praktijkonderzoek: Waar moet je rekening mee houden?

Opbrengst Bepaal voor jezelf:

- Wat levert het op? Welk inzicht, product, advies, ...?
- Wat wil je op het eind bereikt hebben?

School als onderzoekscontext (hoofdstuk 2)

- Niveau van praktijkonderzoek:
micro – eigen onderwijs
meso – de school, schoolomgeving
- Ethische aspecten (p 79-80):
Afspraken, toestemming, terugkoppeling
Vertrouwelijkheid van de data

3

Spelregels van praktijkonderzoek

Validiteit onderzoeken wat je wilt onderzoeken (begrippen definiëren). Zo min mogelijk systematische verstoringen.

Betrouwbaarheid bij herhaling dezelfde resultaten
Zo min mogelijk toevallige verstoringen.

Bruikbaarheid/relevantie; overdraagbaarheid

Zie: *richtlijnen paragraaf 1.5 (p. 47-59)*

Hoe: **triangulatie**

- meerdere bronnen
- meerdere methodes
- meerdere onderzoekers

4

Praktijkprobleem

Hulpvragen (zie p. 109)

Beschrijving: zie p. 114-116

Criteria (zie checklist)

- Context
- Probleemanalyse
- Betekenis voor praktijk
- Focus
- Samenhangend
- Expliciet
- Brongebruik

Geef me de 5®

5

Van praktijkprobleem (oriëntatie) naar onderzoeksdoel naar onderzoeksvragen (richten)

- Beschrijving praktijkprobleem
- Welke bijdrage ga je leveren aan oplossen (deel van) probleem? = onderzoeksdoel
- Welke vraag / vragen moet je daarvoor beantwoorden? = onderzoeksvraag
- Onderzoeksvraag is bepalend voor verdere keuzes.

6

Opdracht: onderzoeksdoel formuleren

- Formuleer het onderzoeksdoel
- Hanteer de richtlijnen voor onderzoeksdoel in het handboek (paragraaf 4.2, p 127-131).

7

Bespreek onderzoeksdoel

Criteria

- Gebaseerd op de analyse van het probleem
- Geformuleerd in termen van opbrengsten
- Voldoende afgebakend en eenduidig geformuleerd
Kom niet weinig over veel te weten, maar veel over weinig.
- Besproken met betrokkenen in de school.

8

Onderzoeksvraag

De dingen simpel houden is vrij moeilijk, de dingen moeilijk maken is daarentegen vrij simpel

9

Onderzoeksvragen formuleren

- Technieken (zie p. 131-133):
vragende woorden; vragenstorm; vragenhierarchie; out-of-the-box vragen
- Kennisvragen: definiërend, beschrijvend, vergelijkend, evaluerend, verklarend
- Ontwerp vragen:
Hoe kan actor (A) in context (B) met doelgroep (C)
- een oplossing (D) vinden voor ongewenste situatie (E)?
- met behulp van oplossing (D) opbrengst (E) bereiken?

10

Onderzoeksvragen

• Beschrijvend

In welke mate zijn leerlingen taakgericht tijdens zelfstandig werken bij X?

• Vergelijkend

Leidt online onderwijs bij X tot betere resultaten dan fysiek onderwijs?

• Definiërend

Wat wordt verstaan onder zelfregulerend onderwijs?

• Evaluerend

Welk effect heeft het oefenen van leesstrategieën op leesvaardigheid?

• Verklarend

Hoe draagt projectgericht onderwijs bij aan de motivatie van leerlingen?

• Ontwerpend

Hoe kunnen we vakoverstijgend literatuuronderwijs vormgeven?

11

Deelvragen formuleren

- Hoofdvraag: algemene, overkoepelende vraag.
- Deelvragen: opsplitsing van het onderzoek in delen.
- Antwoord op de deelvragen dragen bij aan beantwoording van hoofdvraag.
(zie paragraaf 4.6, p. 139-144)

12

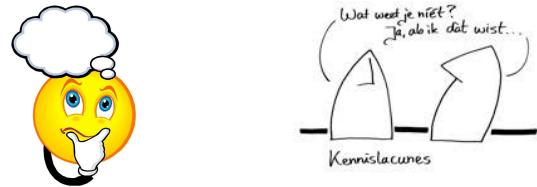
Geschikte onderzoeksvraag

- heeft betrekking op praktijkprobleem en doel
- is interessant
- is nuttig voor mijzelf, mijn collega's, mijn school
- levert opbrengst op, namelijk ...
- antwoord kan in praktijkonderzoek gevonden worden
- er zijn nog geen antwoorden op deze vraag
- is haalbaar in beschikbare tijd en middelen

13

Opdracht: onderzoeksvragen formuleren

- Formuleer de onderzoeksvragen
- Hanteer de richtlijnen op pagina 145-149

14

Kernbegrippen definiëren

- Onderstreep de kernbegrippen in hoofdvraag en deelvragen.
- Inventariseer mogelijke definities van het begrip.
- Kies voor de definitie die jij gaat gebruiken (en verantwoord die keuze).
- Merk op: kernbegrippen vormen het startpunt voor je literatuuronderzoek (zoektermen).

15

Opbrengsten vastleggen

Eerste deel van je onderzoeksplan. (zie p. 116-117)

- A. Inleiding
  - Aanleiding
  - Context
- B. Verkennende literatuurstudie
(kernbegrippen, wat is erover bekend)
- C. Beschrijving van het praktijkprobleem

16